

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

4^ο επιστημονικό συνέδριο

**Ο ποντιακός
ελληνισμός
και η παιδεία του.
Παρελθόν, παρόν και
μέλλον**

Θεσσαλονίκη, 8, 9 και 10 Δεκεμβρίου 2006
ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(Νικολάου Γερμανού 1)

Παρασκευή 8 Δεκεμβρίου

Πανηγυρική Συνεδρίαση

16.00-18.00: Εγγραφή συνέδρων

18.00: Προσέλευση

Προεδρείο: *Τομπαΐδης Δημήτρης, Καμενίδης Χρήστος, Παπαδόπουλος Γιώργος,
Παυλίδης Αντώνης, Χαριτίδου Γεωργία*

18.30: Χαιρετισμοί

19.00: **Τομπαΐδης Δημήτρης** «*Το παρόν και το μέλλον της ποντιακής διαλέκτου*».

19.30: Δεξίωση.

21.00: Θεατρική παράσταση: «*Η Ταμάμα*» του Γ. Ανδρεάδη, από τη θεατρική ομάδα του Συλλόγου Καυκασίων στο δημοτικό θέατρο «*Μελίνα Μερκούρη*» Καλαμαριάς (στις 20.30 μετακίνηση με λεωφορείο των συνέδρων που το επιθυμούν, από το χώρο του Συνεδρίου).

Σάββατο 9 Δεκεμβρίου

1^η Συνεδρίαση

Πρόεδρος: Τομπαΐδης Δημήτρης.

Μέλη: Παυλίδης Αντώνης, *Τελόπουλος Θόδωρος*.

09.00: **Φωτιάδης Κ.-Ηλιάδου-Τάγου Σ.:** «*Παιδεία και πτωχεία εν Πόντω. Από τον Τριανταφυλλίδη ως τον Καπετανίδη*»

09.20: **Λαζαρίδης Διαμαντής:** «*Οργάνωση και λειτουργία των σχολείων του Πόντου από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα μέχρι την Έξοδο*»

09.40: **Απατσιδής Θέμης:** «*Ο ρόλος της Ελλάδας και του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης των Ελλήνων του Πόντου*».

10.00: **Φωτιάδης Κ.-Ηλιάδου-Τάγου Σ.:** «*Γλωσσικές και παιδαγωγικές προϋποθέσεις εφαρμογής του εκπαιδευτικού δημοτικισμού στις ελληνικές κοινότητες της Ανατολής μέσα από τα δημοσιεύματα του κύκλου της εφημερίδας “Εποχή” Τραπεζούντας (1920)*».

10.20-11.00: Συζήτηση.

11.00-11.30: Διάλειμμα.

Σάββατο 9 Δεκεμβρίου

2^η Συνεδρίαση

Πρόεδρος: Φωτιάδης Κώστας

Μέλη: Χαριτίδου Γεωργία, Ανθόπουλος Κώστας.

11.30: **Κοτσιώνης Παναγιώτης:** «*Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση των ομογενών Ποντίων στις χώρες της τ. ΕΣΣΔ. Προοπτικές ανάπτυξής της στον 21^ο αιώνα*».

11.50: **Διαμαντής Κώστας:** «*Δεύτερη γενιά ομογενών μαθητών από την τ. ΕΣΣΔ. Παράγοντες που επηρεάζουν τη σχολική τους πορεία*»

12.10: **Ακριτίδης Ν.-Ανθόπουλος Κ.-Παπαδόπουλος Στ.:** «*Η ένταξη των νεοπροσφύγων μαθητών από τις χώρες της τ. ΕΣΣΔ στα διαπολιτισμικά σχολεία Θεσσαλονίκης. Πλαίσιο λειτουργίας, πραγματικότητα, προοπτικές*».

12.30-13.30: Συζήτηση

Σάββατο 9 Δεκεμβρίου

3^η Συνεδρίαση

Πρόεδρος: Χατζησαββίδης Σωφρόνης

Μέλη: Παμουκτσόγλου Τασία, Κουμλίδου Κατερίνα

17.00: **Καϊλάρης Γιάννης:** *«Οι σύλλογοι των Ποντίων και η συμβολή τους στη διατήρηση του ποντιακού πολιτισμού».*

17.20: **Κασκαμανίδης Ιωάννης:** *«Μετακινήσεις μνήμης και ταυτότητας στους προσφυγικούς ποντιακούς πληθυσμούς».*

17.40: **Καραθανάσης Αθανάσιος:** *«Μνημειακός ποντιακός πολιτισμός και αξιοποίησή του στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας»*

18.00: **Λυγερός Νίκος-Παυλίδης Αντώνης:** *«Η συμβολή του ποντιακού ελλητισμού στον ελληνικό πολιτισμό»*

18.20-19.00: Διάλειμμα

Σάββατο 9 Δεκεμβρίου

4^η Συνεδρίαση

Προεδρεύων: Πελαγίδης Στάθης

Μέλη: Τελόπουλος Θόδωρος, Αθανασιάδης Δημήτρης

19.00: **Κονταξής Κώστας:** *«Ο λαϊκός πολιτισμός του Πόντου μέσα από τα δημοτικά τραγούδια του»*

19.20: **Σαγινίδης Κώστας:** *«Η εξέλιξη του ποντιακού χορού από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας και ο ρόλος του στην ανάπτυξη και διατήρηση της ποντιακής ταυτότητας και ιδεολογίας».*

19.40: **Αλεξανδρίδης Κώστας:** *«Η αναβίωση του αρχαίου δράματος και το προχριστιανικό δράμα των Ποντίων “ΟΙ ΜΩΜΩ ΈΡΟΡ”.*

20.00-21.00: Συζήτηση

21.30: Ποντιακό παρακάθ' από το Σύλλογο Καυκασίων Καλαμαριάς (στις 21.00 μετακίνηση με λεωφορείο των συνέδρων που το επιθυμούν, από το χώρο του Συνεδρίου)

Κυριακή 10 Δεκεμβρίου

5^η Συνεδρίαση

Πρόεδρος: Ξανθοπούλου Άρτεμις

Μέλη: Καμπουρίδου Τασούλα, Κωνσταντινίδου Νόρα

09.00: **Χαριτίδου Γεωργία:** *«Η Πόντια γυναίκα. Τότε και σήμερα».*

09.20: **Καλπίδου Λένα:** *«Η ενδυματολογική έκφραση των Ελλήνων του Πόντου πριν και μετά το 1922».*

09.40: **Γαβρά Ελένη:** *«Πολιτιστική, οικιστική κληρονομιά ελληνικού ενδιαφέροντος στη σημερινή Τουρκία. Εφικτά σενάρια διαχείρισης του μνημειακού αποθέματος για τον ιστορικό Πόντο».*

10.00-10.30: Συζήτηση

10.30-11.00: Διάλειμμα.

Κυριακή 10 Δεκεμβρίου

6^η Συνεδρίαση

Προεδρεύων: Καραθανάσης Αθανάσιος
Μέλη: Καϊλάρης Γιάννης, Τζανής Γιάννης.

11.00: Μαλκίδης Θεοφάνης: «Όψεις της κοινωνικής ζωής κατά τη διάρκεια της Γενοκτονίας (1916-1923). Ο ρόλος της Πόντιας γυναίκας».

11.20: Ακριτόπουλος Αλέξανδρος: «Το ποντιακό παραμύθι: Ονόματα ηρώων και μυθοποιητική φαντασία»

11.40: Αρχιτεκτονίδης Βασίλης-Σαχανίδης Κυριάκος: «Η Μουσική και η ποίηση του ποντιακού ελληνισμού»

12.00: Τσακαλίδης Παύλος: Προβληματισμοί σχετικά με τη διδασκαλία της ποντιακής λίρας

12.20-13.00: Συζήτηση

13.00-14.00: Συνόψιση-Πορίσματα (με την ευθύνη της Επιστημονικής Επιτροπής).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

-Τομπαΐδης Δημήτρης, Ομότιμος Καθηγητής ΑΠΘ, Πρόεδρος Ε.Π.Μ.

Μέλη

-Ξανθοπούλου Άρτεμις, Καθηγήτρια ΑΠΘ

-Παμουκτσόγλου Αναστασία, Πάρεδρος του Π.Ι.

-Παπαδόπουλος Μιχάλης, τ. Πρύτανης του ΑΠΘ, τ. Πρόεδρος του Π.Ι.

-Παυλίδης Αντώνης, Δρ Κοινωνιολογίας, Ιστορικός

-Πελαγίδης Στάθης, Ομότιμος Καθηγητής Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας.

-Φωτιάδης Κώστας, Καθηγητής Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας.

-Χαριτίδου Γεωργία, Δρ Παιδαγωγικής, Φιλολόγος.

-Χατζησαββίδης Σωφρόνης, Κοσμήτορας Παιδαγωγικής Σχολής του ΑΠΘ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ:

Πρόεδρος:

-Καμενίδης Χρήστος, Ομότιμος Καθηγητής του ΑΠΘ.

Αντιπρόεδρος:

-Παπαδόπουλος Γεώργιος, Φιλολόγος, Συγγραφέας.

Γ. Γραμματέας:

-Κουμλίδου Κατερίνα, Φιλολόγος

Υπεύθ. Οικονομικών-Γραφείου Τύπου:

-Τελόπουλος Θεόδωρος, Περιφερειακός Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε., Κ. Μακεδονίας.

Οργανωτ. Γραμματέας:

-Ανθόπουλος Κώστας, Δάσκαλος

ΜΕΛΗ:

-Ακριτίδης Θεόδωρος, Δημοτικός Σύμβουλος Θεσσαλονίκης.

-Αμαραντίδης Νίκος, τ. Προϊστάμενος Δ/σης ΔΕ Κοζάνης.

-Γεωργιάδης Γιάννης, Δάσκαλος, Πιερία.

-Καϊλάρης Γιάννης, Σχολ. Σύμβουλος ΠΕ, Ημαθία.

-Καλπακίδης Γιάννης, Σχ. Σύμβουλος Φιλολόγων, Καβάλα.

-Καμπουρίδου Τασούλα, Φιλολόγος, Καβάλα.

-Κανταρτζή Ευαγγελία, Σχολική Σύμβουλος Π.Ε. Νομού Θεσσαλονίκης

-Καρατάσιος Γιώργος, Περιφερειακός Δντής Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας.

-Κωνσταντινίδου Νόρα, Δασκάλα, Δράμα.

-Λυμπέρη Μαρία, Δασκάλα

-Μούτσογλου Σίλβα, Δασκάλα

- Νάκου Αθηνά**, Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
- Νικολαΐδης Στάθης**, Δάσκαλος, Πιερία.
- Ντονά Φούλα**, Διοικητικός, Γραμματέας Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε. Κεντρ. Μακεδονίας.
- Παναγιωτίδης Παναγιώτης**, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε.
- Περπερίδης Παύλος**, Φιλολόγος, Πέλλα.
- Πορφυριάδου Ανθή**, Καθηγήτρια ΤΕΙ, Νομαρχ. Σύμβουλος Θεσσαλονίκης.
- Ραμπίδης Κώστας**, Σχολ. Σύμβουλος ΠΕ, Κιλκίς.
- Σαββίδης Σάββας**, Μαθηματικός, Χαλκιδική.
- Σαρησάββας Βασίλης**, Δάσκαλος.
- Τζανής Γιάννης**, Περιφερειακός Σχολικός Σύμβουλος ΔΕ Κ. Μακεδονίας.
- Τσακαλίδης Αριστείδης**, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε. Χαλκιδικής.
- Τσακίριδης Παύλος**, Μαθηματικός, Σέρρες.

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

- ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ: Διευθυντής Διαπολιτισμικού Σχολείου Ευόσμου.
- ΑΚΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ: Λέκτορας Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας.
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ: Απόφοιτος Δραματικής Σχολής Εθνικού Θεάτρου.
- ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ: Διευθυντής Διαπολιτισμικού Σχολείου Νέων Επιβατών.
- ΑΠΑΤΣΙΔΗΣ ΘΕΜΗΣ: Δάσκαλος.
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ: Μουσικολόγος, Συγγραφέας.
- ΓΑΒΡΑ ΕΛΕΝΗ: Διδάκτωρ ΑΠΘ.
- ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ: Δάσκαλος, Υποψήφιος Διδάκτωρ.
- ΗΛΙΑΔΟΥ-ΤΑΧΟΥ ΣΟΦΙΑ: Λέκτορας Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας.
- ΚΑΪΛΑΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ: Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας, Σχολ. Σύμβουλος ΠΕ.
- ΚΑΛΠΙΔΟΥ ΛΕΝΑ: Φιλολόγος, Μέλος Επιτροπής Ποντιακών Μελετών.
- ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ: Καθηγητής ΑΠΘ.
- ΚΑΣΚΑΜΑΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ: Δάσκαλος, Υποψήφιος Διδάκτωρ.
- ΚΟΝΤΑΞΗΣ ΚΩΣΤΑΣ: Λέκτορας Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας.
- ΚΟΤΣΙΩΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ: τ. Συντονιστής Εκπαίδευσης στις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ.
- ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ: Εκπαιδευτικός, μέλος Επιτροπής Ποντιακών Μελετών.
- ΛΥΓΕΡΟΣ ΝΙΚΟΣ: Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Λυών.
- ΜΑΛΚΙΔΗΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ: Λέκτορας Δημοκρίτειου Παν/μίου Θράκης.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ: Διευθυντής Διαπολιτισμικού Σχολείου Ελευθερίου-Κορδελιού.
- ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ: Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας, Ιστορικός, Σχολ. Σύμβουλος ΠΕ.
- ΣΑΧΑΝΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ: Οικονομολόγος, Ποιητής.
- ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ: Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας του χορού.
- ΤΣΑΚΑΛΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ: Συνθέτης, Αρχιμουσικός.
- ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ: Καθηγητής Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας.
- ΧΑΡΙΤΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ: Φιλολόγος, Διδάκτωρ Παιδαγωγικής.

Με τη συνεργασία των:

- Παιδαγωγικής Σχολής του ΑΠΘ.
- Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδας.

Με την ευγενική χορηγία των:

- Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
- ΟΠΑΠ ΑΕ
- Υπουργείου Μακεδονίας –Θράκης.
- Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης
- Δήμου Θέρμης.
- Δήμου Θεσσαλονίκης
- Δήμου Καλαμαριάς.
- Εκδόσεων Αδελφών Κυριακίδη ΑΕ.